

Srpsko srce Johanovo

Veselin Dželetović Pavlov

Ovo su moje oproštajne reči
koje prinosim vremenu što sledi,
možda će nekom ranu da zaleči
nekog će drugog ljuto da uvredi

Zovem se Johan, Nemac po rođenju,
od oca Hansa i majke Grete
naša je kuća znana po čuvenju,
u raskoši živeh k'o jedino dete.

Nasledih fabrike, silna imanja,
nepregledne šume i brojna stada
radost mi trajaše sve do saznanja
da teška bolest mnome vlada.

Doktori rekoše da neću dugo
godinu jednu il' možda dve
svet mi se sruši, o moja tugo,
u jednom danu nestade sve.

Rekoše neću izdržat više
najbolji doktori koji postoje,
jedini lek je, svi se složiše,
da zamene drugim srce moje.

O, sudbo moja, o divni časi,
najlepši moj životni treni,
kada iz bolnice stigoše glasi,
našli su doktori srce za mene.

Za cenu čovek tada ne haje,
i ne znam da li za to postoji,
nisam čak pit'o ni ko ga daje,
kad život novi meni predstoji.

Operacija prođe u najboljem redu
sa novim srcem nestaše boli,
tek onda shvatih, kad skinuh bedu,
koliko se život ceni i voli.

* * *

Nedugo zatim, kroz noći tavnne
u snu mi prilaze lica neka
i zvona crkve pravoslavne,
budi me njihova tužna jeka.

Jasno vidim predele strane,
prelepe šume i polja plodna,
livade i potoke razigrane
brdašca blaga i vinorodna.

Vidim i dvorište između ploti,
ambar i štalu, stazu do kuće,
starinu neku što duvan mota,
dok gleda kera i zvižduće.

Starica krhka živinu vabi
dok baca proso iz male zdele,
a onda žurno ka štali grabi
da pusti na vodu šareno tele.

Prelepa žena, gipka k'o srna,
dvorištem hita da ručak stavi
za njom vijori kosa joj crna
i malo dete očiju plavi.

O, ta me slika hodila često,
snovima mojim davala sreću,
spavao nisam al' to je mesto,
stvaralo ljubav u meni veću.

* * *

A onda dođoše ružni snovi,
koje ne mogah da prebrodim,
nastaše neki predeli novi,
kojima svezan, u koloni hodim.

Uguraše nas zatim u neka kola,
put je trajao beskrajno dugo,
uz psovke, pretnje, trenutke bola,
od zveri se nismo nadali drugo.

U Žutoj kući, u gradu Burelju,
saznasmo tako je mestu ime,
u albanskom privatnom mardelju,
tamničiše nas do početka zime.

Poslednja slike koje se ježim
beše zelena maska doktorska
i lice koje videh, dok ležim,
kako se kezi mrcina mrska.

I svetlo jako, jače od sunca,
koje mi seva mozgom k'o strela
dok me na živo seku k'o junca
i krv dok šiklja, poslednja vrela.

Zadnje što videh bejahu ruke,
šiptarske kako dignute stoje,
na njima drhteć' uz teške muke
još uvek kuca – to srce moje.

* * *

Taj urlik strašan što nebo para
vrać'o me stalno iz noćnih mora
sve sam mislio da san me vara
i spas da donosi jedino zora.

Krenuh na put, nepoznat, dalek
da nađem izvor nesanih noći,
da rešim jednom, ali za navek,
kud srce vuče – gde moram poći?

Kosovo beše cilj moga puta
tamo me povede duša i telo
krenuh k'o putnik koji ne luta
kome je poznat i kraj i selo.

Ugledah crkvu iz snova mojih
pred njom je straža, to me začudi,
sa vojskom neku reč prozborih
kažu da čuvaju crkvu od ljudi

Kakvi su ljudi što bi da sruše
lepotu ovu iz srednjeg veka
imaju li oni bar malo duše
znaju li kakva ih sudbina čeka?

Pred mojim očima puklo selo
oko njega svuda bodljikava žica
k'o da ga nešto za vek proklelo
i ljude u njemu zgrčenih lica.

Gledaj, Evropo, zavrištah tada
pogledaj, svete, tu pravdu našu
dokle će ovaj narod da strada,
a drugi i dalje oružjem mašu.

Iznad te tuge, iznad te žice,
osetih pogled koji me traži
ugledah poznato dečije lice
koje me noću snovima blaži.

I priđe meni kroz žica splet,
zagrlj ručicom oko vrata
to Božje biće, nebeski cvet,
prozbori nešto: „Tata, tata“.

A srce moje k'o ludo skače,
šavovi hoće da popucaju,
šta li te reči njemu znače
da li se možda prepoznaju?

Nisam ni hteo al' moje ruke
krenuše k njemu nekako same
to dete nežno, o moje muke,
beše k'o zračak iz ljute tame.

Žena iz snova dojuri s vrata,
iz onog istog dvorišta preko,
„Milane, sine, to nije tata,
on je na nebu negde daleko.

Naš Jovan, sine, Kosovo čuva
zajedno gore s Lazarom svetim
čujem ga uvek kad vetar duva,
tebe kad gledam njega se setim.“

Stojimo tako, žica nas deli,
a srce spaja ljubavlju istom,
i svet je zastao, upravo celi,
zaustavljen božanskom iskrom.

U povratku malo zastah po strani
zadivljen, ponosan i prepun sreće,
dok Jovan i mrtav Kosovo brani,
Srbima ga niko oduzeti neće.

Od juče ja sam Petrović Janko,
rođenjem Nemač, Srbin po veri,
napisah ovo jer želim žarko,
istinu da saznaju svetske zveri.

Od stida malo da pognu glavu,
zločince kazne – dobro ih znaju,
žrtvama srpskim da odaju slavu,
imena njihova večno da traju.